

jeg skulde have udtalt, at der ikke tilkom Bagerne nogen Erstatning;“ men dette har jeg ikke udtalt og dette vilde ogsaa meget lidet have stemt med den Motivering, jeg nu har givet af Lovudkastet, og som gaaer ud paa at vise, hvorledes der allerede ligger en Erstatning i den Maade, hvorpaa Sagen nu efter Lovforslaget skal ordnes. Jeg kan i saa Henseende henvise til Motivernes Pag. 10, hvor mine i Protesten feilagtig citerede Ord findes, og hvoraf det vil sees, at disse kun gik ud paa, at Bagerne ikke havde nogen Ret til Erstatning, men at det ingenlunde har været Udkastets Mening dog aldeles at nægte Bagerne en vis Godtgjorelse. Men til Grund for de i Udkastets Motiver brugte Ord ligger den Anskuelse, at der ikke tilkommer Bagerne nogen Ret til Erstatning. Jeg maa med det samme tillade mig at henvise til de følgende Linier i Motiverne, hvoraf det fremdeles fremgaaer, at der i disse ikke er udtalt ubetinget et Spørgsmaal om, hvorvidt en saadan Rettighed eventualiter af dem kan gøres gjældende, ikke kan afgjøres ved Domstolene, men at dette kun er sagt, forsaavidt Sagen ordnes ad Lovgivningens Veie. At der ikke tilkommer Bagerne nogen Erstatning paa Grund af den Forandring, som Udkastet har tilsigtet i deres Stilling, det troer jeg stemmer overeens med de Bestemmelser, som allerede ere tagne ved Rescript af 7de April 1841. Sagen har lige fra den Tid af fra Regjeringens Side steds været opfattet, som om hele Retsspørgsmaalet var afgjort ved Bestemmelserne i bemeldte Rescript. Der foreligger en Erklæring fra den daværende Generalprocureur og Medlem af det daværende Cancellie, Geheimeconferentsraad Orsted, hvori det udtrykkeligt hedder, „at Retsspørgsmaalet og Regjeringens Ret til at forøge Bageriernes Antal allerede er afgjort ved bemeldte Rescript, og at der altsaa ikke kan være Tale om Afgang til et Erstatningsspørgsmaal, hvilket ogsaa, efter hvad der er anført i Stændertidenden Pag. 2321—22 vilde være en stor Urimelighed“. Ogsaa af Andre blev det under de daværende Forhandlinger i Cancelliet udtalt, at det vilde være meget rigtigt at fremme denne Sag ad Lovgivningens Veie, uden at der var Grund til at indlade sig paa Spørgs-

maalet om, hvorvidt Lauget havde den nu paastaede Ret eller ikke, saaledes foreligger der en Udtalelse fra selve Bagerlauget, afgiven i 1847, hvori det selv ligefrem erkjender, at det ingenlunde kan bestride Regjeringens Ret til at forøge Bageriernes Antal, eller som det hedder, at „Hs. Majestæt er ikke blot berettiget til at have et formæntligt Monopol, som Bagerlaugets her i Byen, men at det endog er Regentens Pligt at gjøre dette, naar den Overbeviisning har rodfæstet sig, at Ophævelsen i høi Grad vilde tjene til det almindelige Vel“. „Om dette her er Tilfældet“ — hedder det endvidere i Ansøgningen — derom skulle vi afholde os fra at ytre nogen Mening; vi have kun attraaet og attraae kun Skadesløs holdelse for effective Formuesiab, som flere Bageriers Dpretelse her i Staden og Bagernæringens successtve Frigivelse uundgaaeligt vil tilføie os“.

Paa denne Maade er Sagen ogsaa bleven betragtet i Udkastet, idet man er gaaet ud fra den Anskuelse, at Regjeringen havde Ret til sraax at forøge Bageriernes Antal, men at den vilde renoncere paa denne Ret, mod at tilstaae Bagerne deres hidtilhavte Rettigheder i et vist Tidrum, for derefter senere at kunne ordne Forholdet paa den Maade, som man ansaae passende. Paa samme Maade er Sagen ogsaa opfattet, efterat Forretningerne vare gaaede over fra det daværende danske Cancellie til det nuværende Justitsministerium. Der var allerede dengang udarbejdet en Forestilling, og Sagen var færdig til at forelægges Hans Majestæt Kongen, idet man dengang agtede at afgjøre Sagen, ikke ad Lovgivnings-veien, men ad Administrations-veien, og det saaledes, at der i de første 10 Aar aarligt skulde udstedes 2 Bevillinger til Bagerier, saaledes at der altsaa i disse 10 Aar vilde blive udstedt 20 nye Bevillinger, hvorefter det skulde tages under nærmere Overveelse, hvorvidt Bagernæringen efter Udløbet af de 10 Aar ganske kunde frigives. Justitsministeren havde imidlertid Betænkelse ved at lade Sagen komme til Udførelse paa den saaledes tilsigtede Maade; men denne Betænkelse støttede han derpaa, at 10 Aar vilde være et for langt Tidrum at indbrømme Bagerierne, endogsaa med den betydelige Ind-